

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de Fiodor Negru, în pricina civilă la cererile introductive a Societății cu răspundere limitată „Brigorn Grup” și Negru Fiodor cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Brigorn Grup”, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, prin care a fost declarată tardivă contestația înaintată de creditorul Negru Fiodor împotriva tabelului definitiv al creanțelor, cu restituirea acesteia fără examinare

c o n s t a t ă

La 22 august 2015 Kovalenko Anastasia, în interesele SRL „Brigorn Grup”, s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de societate, invocînd incapacitatea de plată a debitorului și supraîndatorarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 august 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de reprezentantul debitorului SRL „Brigorn Grup”, Kovalenko Anastasia, privind intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprindere.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, au fost conexe într-un singur proces cererile introductive depuse de creditorul Fiodor Negru și reprezentantul debitorului SRL „Brigorn Grup”, Kovalenko Anastasia, privind intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprindere.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, au fost admise cererile introductive depuse de creditorul Fiodor Negru și reprezentantul debitorului SRL „Brigorn Grup”, Kovalenko Anastasia, și constatată insolabilitatea debitorului SRL „Brigorn Grup”; a fost ridicat dreptul lui Kovalenko Anastasia de administrare a SRL „Brigorn Grup”; desemnat în calitate de administrator al insolabilității al SRL „Brigorn Grup” – Borta Vadim, deținătorul autorizației nr. 85 din 14 ianuarie 2015; aplicat sechestrul pe bunurile debitorului și pe corespondența comercială a societății; suspendate urmărirea individuală și executarea silită asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor debitorului; pusă sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale; obligat administratorul insolabilității de a notifica creditorii SRL „Brigorn Grup” despre

înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, precum și să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial pînă la data de 05 februarie 2016; de a verifica, întocmi și prezenta instanței de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor și un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvabilitate pînă la data de 26 februarie 2016; stabilită ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 01 aprilie 2016.

La 16 martie 2016 administratorul insolvabilității a prezentat instanței de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor, prin care lui Negru Fiodor i-a fost validată creanța de 36300 Euro (convertită în valută națională de 778765,68 lei) – cu titlu de datorie de bază, precum și 10688,54 lei cu titlu de cheltuieli judiciare anterioare.

La 29 martie 2016 Negru Fiodor a depus contestație asupra creanței neadmise de administratorul insolvabilității în tabelul definitiv. În motivarea contestației a indicat că, contrar dispozițiilor legale, administratorul insolvabilității neîntemeiat nu a introdus ca parte componentă a creanței suma de 19119,64 Euro cu titlu de dobîndă legală de întîrziere conform art. 619 Cod civil, care se calculează la valoarea a orice creanță pecuniară pînă la executarea efectivă, dar și este prevăzută de contractul de împrumut din 23 martie 2012.

Conform prevederilor Codului de executare, în cazul executării silite a obligațiilor pecuniare, calcularea dobînzii legale de întîrziere ține de obligația executorului judecătoresc, care și urma să calculeze dobînda pînă la executarea efectivă a creanței.

Deoarece procedura de executare silită a fost suspendată în legătură cu intentarea procesului de insolvabilitate, calcularea dobînzii legale, spre deosebire de alte dobînzii și penalități, ține de obligația administratorului insolvabilității.

Astfel, reieșind din prevederile art. 142 al. (8) al Legii insolvabilității, creanțele a căror valoare este supusă modificării vor fi calculate de către administrator/lichidator și înscrise în tabelul de creanțe cu valoarea nominală pe care o aveau la data deschiderii procedurii.

Reieșind din prevederile art. 142 al. (7) al Legii insolvabilității, dobînda legală de întîrziere se va calcula pînă la data deschiderii procedurii, adică pînă la 21 decembrie 2015.

Prin urmare, administratorul insolvabilității urma să calculeze și să includă în tabelul definitiv suma integrală a creanței în mărime de 55419,64 Euro și 10688,54 lei, formată din 36300 Euro – datoria de bază, 10688,54 lei – cheltuieli judiciare și 19119,64 Euro – dobînda legală de întîrziere.

În circumstanțele date, cere creditorul Negru Fiodor includerea în tabelul definitiv al creanțelor a sumei integrale a creanței deținute de acesta în mărime de 55419,64 Euro și 10688,54 lei, cu validarea ulterioară a acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, a fost declarată tardivă contestația înaintată de creditorul Negru Fiodor împotriva tabelului definitiv al creanțelor și restituită aceasta fără examinare.

La 13 aprilie 2016 Negru Fiodor a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, prin care a cerut admiterea recursului, casarea

încheierii judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță pentru examinarea în fond a contestației.

În motivarea recursului a indicat că drept temei de adoptare a încheierii contestate, instanța a invocat depunerea contestației de către creditor peste termenul legal de 3 zile înainte de ședința de validare a creanțelor.

Or, Legea insolvenței reglementează 2 situații contradictorii care au și generat încălcarea drepturilor creditorului. Astfel, pe de o parte, legea instituie calcularea termenului de depunere a contestațiilor în legătură cu data desfășurării ședinței de validare – 3 zile înainte de data ședinței, iar pe de altă parte – de la data când s-a luat cunoștință cu conținutul tabelului definitiv al creanțelor. Legea instituie aceste termene în dependență de verificarea creanțelor din tabel și prezentarea tabelului în instanță, care poate fi: - la o dată fixată de judecător; - și după expirarea termenului de întocmire a tabelului (45 zile – art. 140 al. (2)) și verificare a creanțelor (15 zile – art. 142 al. (3)).

Astfel, în cazul în care prezentarea tabelului în instanța de insolvență are loc cu încălcarea termenilor stabiliți prin lege sau instanță, participanții nu vor putea lua cunoștință de acesta și, respectiv, nu se vor încadra în termenul de 3 zile înainte de ședința de validare.

În acest caz, omiterea termenului nu este imputabilă persoanei, iar instanța de insolvență urmează a primi și examina contestația.

Deci, datorită incertitudinii legii și a încălcării de către administratorul insolvenței a obligațiilor legale, instanța eronat a stabilit încălcarea termenului de contestare și, implicit, neîntemeiat a restituit contestația fără examinare.

Or, conform hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, administratorul insolvenței a fost obligat de a verifica și întocmi tabelul definitiv al creanțelor până la 26 februarie 2016. Cu toate acestea însă, abia la 16 martie 2016 administratorul insolvenței a prezentat instanței tabelul definitiv al creanțelor, deci cu omiterea esențială a termenului stabilit de judecător. Creditorul, la rândul său, a depus toată diligența și a verificat neconținutul până la 26 februarie 2016 dacă în instanța de insolvență a fost depus vreun tabel, pentru a face cunoștință cu conținutul lui și de a formula contestația în caz de dezacord cu acesta.

Mai mult ca atât, administratorul verbal i-a comunicat că nu a depus vreun tabel definitiv și că de îndată îl va anunța despre acest fapt.

Din cauza că își exercită activitatea de bază în or. Basarabeasca, având un program de muncă deplin în funcție de șef nod feroviar Basarabeasca, la Calea Ferată din Moldova, nu a avut posibilitatea de a se deplasa zilnic la Curtea de Apel Chișinău pentru a verifica dacă a fost depus tabelul definitiv al creanțelor.

La 28 martie 2016, înainte de ședința de validare, s-a deplasat nemijlocit la sediul instanței de insolvență și a depus la aceeași dată o cerere prin care a solicitat informarea lui asupra existenței tabelului definitiv. Nu a fost posibil să facă cunoștință cu dosarul în aceeași zi, ci abia a doua zi la amiază, la 29 martie 2016, a reușit de a face cunoștință cu materialele cauzei.

Imediat după ce a depistat erorile admise în tabelul definitiv, a formulat o contestație în aceeași zi, la 29 martie 2016.

În conformitate cu art. 116 al. (1) CPC, persoanele care din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură, pot fi repuse în termen de instanța de judecată.

Tot la aceeași dată din 29 martie 2016, a aflat creditorul că administratorul insolvenței a prezentat tabelul definitiv al creanțelor abia la data de 16 martie 2016.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul constată că recurentul s-a conformat prevederilor și a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016 în termen, la 13 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea primei instanțe și a restitui pricina spre rejudecare în prima instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum denotă actele cauzei rezultă că, la 22 august 2015 Kovalenko Anastasia, în interesele SRL „Brigorn Grup”, s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de societate, invocând incapacitatea de plată a debitorului și supraîndatorarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 august 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de reprezentantul debitorului SRL „Brigorn Grup”, Kovalenko Anastasia, privind intentarea procedurii de insolvență față de întreprindere.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, au fost conexe într-un singur proces cererile introductive depuse de creditorul Fiodor Negru și reprezentantul debitorului SRL „Brigorn Grup”, Kovalenko Anastasia, privind intentarea procedurii de insolvență față de întreprindere.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, au fost admise cererile introductive și constatată insolvența debitorului SRL „Brigorn Grup”; a fost ridicat dreptul lui Kovalenko Anastasia de administrare a SRL „Brigorn Grup”; a fost desemnat în calitate de administrator al insolvenței al SRL „Brigorn Grup” – Borta Vadim, deținătorul autorizației nr. 85 din 14 ianuarie 2015; aplicat sechestrul pe bunurile debitorului și pe corespondența comercială a societății; suspendate urmărirea individuală și executarea silită asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor debitorului; pusă sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale; obligat administratorul insolvenței de a notifica creditorii SRL „Brigorn Grup” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, precum și să facă un apel special în adresa creditorilor garanți cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial până la data de 05 februarie 2016; de a verifica, întocmi și prezenta instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor și un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvență până la data de 26 februarie 2016;

stabilită ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 01 aprilie 2016.

La 16 martie 2016 administratorul insolvenței a prezentat instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor, prin care lui Negru Fiodor i-a fost validată creanța de 36300 Euro (convertită în valută națională de 778765,68 lei) – cu titlu de datorie de bază, precum și 10688,54 lei cu titlu de cheltuieli judiciare anterioare.

La 29 martie 2016 Negru Fiodor a formulat o contestație asupra creanței neadmise de administratorul insolvenței în tabelul definitiv, însă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016 a fost declarată tardivă contestația înaintată de creditorul Negru Fiodor și restituită aceasta fără examinare.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticele formulate în recurs și materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea unei asemenea cereri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, iar încheierea pasibilă de casare pentru următoarele considerente.

Astfel, instanța de recurs reține că prin hotărârea de intentare a procesului de insolvență din 21 decembrie 2015, administratorul insolvenței al SRL „Brigorn Grup” – Borta Vadim, a fost obligat de a prezenta instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor până la data de 26 februarie 2016, precum și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 01 aprilie 2016.

Conform art. 143 al. (4)-(5) a Legii insolvenței, după intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la ședința de validare a creditorilor. La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

Potrivit art. 144 al. (1) și al. (2) a aceleiași legi, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

Raportând la caz prevederile enunțate, instanța de recurs conchide că instanța de insolvență în mod greșit a declarat tardivă contestația depusă de creditorul Negru Fiodor și a restituit-o fără a fi examinată, deoarece la adoptarea acestei soluții instanța nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de motivele care au generat omiterea termenului de înaintare a contestației împotriva creanței din tabelul definitiv.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că, tabelul definitiv al creanțelor a fost prezentat instanței de către administratorul insolvenței abia la 16 martie 2016 (f.d. 10), deși prin hotărârea de intentare a procesului de insolvență față de SRL „Brigorn Grup” din 21 decembrie 2015 a fost stabilit termenul limită de prezentare a tabelului pînă la data de 26 februarie 2016 (f.d. 9, verso).

Or, în acest sens, legea expres prescrie că la expirarea termenului de verificare (15 zile după cele 45 acordate pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor după intentarea procesului de insolvență), administratorul va depune imediat tabelul în instanța de insolvență.

Negru Fiodor, la rîndul său, avînd cunoștință despre existența termenului limită de depunere în instanța de insolvență a tabelului definitiv (pînă la 26 februarie 2016), în interiorul căruia însă administratorul insolvenței nu și-a onorat obligațiile impuse prin hotărârea judecătorească din 21 decembrie 2015, a fost în imposibilitate de a formula vreă contestație în partea creanțelor neadmise în termenul de cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor, în cazul în care creditorul a aflat de încălcarea dreptului său abia la 29 martie 2016 (după ce a solicitat la 28 martie 2016 din cancelaria Curții de Apel Chișinău eliberarea pentru cunoștință a dosarului de insolvență). Ca urmare, din momentul familiarizării cu conținutul tabelului definitiv al creanțelor și constatării faptului neincluzerii creanței în sumă de 19119,64 Euro, Negru Fiodor a formulat în aceeași zi, la 29 martie 2016, contestația împotriva creanțelor neadmise.

Mai mult ca atît, potrivit înscrisului de la f.d. 20 rezultă că Fiodor Negru este angajat în condițiile de retribuire deplină a muncii în r-l Basarabeasca, în funcția de șef de nod feroviar.

În aceste condiții se deduce că creditorul a avut insuficient timp pentru a lua cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor, precum și de a depune contestația în termen de 3 zile, acordat prin prisma art. 144 al.(2) a Legii insolvenței, astfel, încît a fost și în imposibilitate reală de a se încadra în termenul prevăzut de norma legală pentru a înainta dezacordul cu creanța din tabelul definitiv prezentat de către administratorul insolvenței.

Prin urmare, întru respectarea rigorilor legale, în speță se impune aplicarea art. art. 116 al. (1) CPC, care direct indică că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, deoarece anume modul în care a fost prezentat cu întârziere tabelul definitiv al creanțelor a creat o situație confuză, în care recurentul a fost lipsit neîntemeiat de posibilitatea de a depune contestație fără depășirea termenului de depunere a acesteia prevăzut de Legea insolvenței. Or, în sensul art. 143 al.(5) din Legea insolvenței, accesul creditorilor la tabelul creanțelor este posibil numai din momentul prezentării acestuia instanței de insolvență.

În susținerea evenimentelor expuse instanța de recurs reține și prevederile art. 6 alin. (1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, prerogativele căruia garantează fiecărei persoane dreptul la un proces echitabil, drept care presupune inclusiv și posibilitatea persoanei de a dispune de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale, să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător.

Ca urmare a celor menționate, Colegiul ajunge la concluzia că prima instanță la adoptarea încheierii contestate eronat a declarat tardivă contestația creditorului Negru Fiodor și a restituit-o fără examinare.

Cele relatate în ansamblu impun admiterea recursului declarat și casarea încheierii din 01 aprilie 2016.

Drept urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide necesar admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a contestației lui Fiodor Negru împotriva tabelului definitiv al creanțelor.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Fiodor Negru.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, în pricina civilă la cererile introductive a Societății cu răspundere limitată „Brigorn Grup” și Negru Fiodor cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Brigorn Grup”, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a contestației lui Fiodor Negru împotriva tabelului definitiv al creanțelor.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat